

OPETUS- SUUNNITELMA

KESÄ- OPINTO- LINJA

Sisälllys

1	Lehtimäen opiston toiminta-ajatus.....	1
2	Koulutuksen toteuttaminen.....	2
2.1	Arvoperusta	2
2.2	Oppimiskäsitys, opiskeluympäristö ja työtavat.....	2
2.3	Toimintakulttuuri	3
3	Opetuksen tavoitteet ja sisällöt kesäopintolinjalla.....	5
3.1	Arjen taidot ja elämänhallinta	5
	Kotitalous.....	5
	Asumisvalmennus ja arjen taidot.....	6
	Asiointi.....	7
	Liikunta.....	7
	Vuorovaikutustaidot.....	8
	Sosiaaliset taidot	9
	Tunnetaidot.....	9
	Aktiivinen kansalaisuus	9
3.2	Ilmaisu- ja taitoaineet.....	10
	Musiikki.....	10
	Kädentaidot.....	10
	Luova toiminta	10
	Kuvataide	11
	Tieto- ja viestintätekniikka (tvt)	12
3.3	Kesäaiheiset opinnot	12
	Puutarha- ja pihatyöt	12
	Luonto ja ympäristö.....	12
	Kotiseutuni	13
	Maailman ympäri.....	13
4	Oppimisen arviointi ja todistus.....	13

1 Lehtimäen opiston toiminta-ajatus

Lehtimäen opiston omistajayhteisö on Erityiskansanopiston kannatusyhdistys ry. Se on perustettu vuonna 1966 Tampereella. Yhdistyksen tarkoituksena on Lehtimäen opisto -nimisen erityiskansanopiston ylläpitäminen ensisijaisesti erityistä tukea ja ohjausta tarvitseville vammaisille henkilöille, heidän perheilleen ja muille sidosryhmille sekä erityisryhmien opetuksesta, kasvatuksesta ja kuntoutuksesta kiinnostuneille henkilöille.

Lehtimäen opiston toimintaa ohjaa Laki vapaasta sivistystyöstä 21.8.1998/632, Asetus vapaasta sivistystyöstä 6.11.1998/805, Laki vapaan sivistystyön lain

muuttamisesta 29.12.2009/1765, YK:n Kehitysvammaisten oikeuksien julistus vuodelta 1971 ja yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 2008 sekä Suomen vammaispoliittinen ohjelma VAMPO 2010–2015.

Lehtimäen erityiskansanopiston koulutus-tehtävänä on 1.1.2012 voimaan tulleen ylläpitämisluvan mukaisesti järjestää pääasiassa vaikeasti vammaisille henkilöille elinikäisen oppimisen mahdollisuuden ja koulutusta, joka lisää tasa-arvoa ja elämänlaatua, edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä ehkäisee yhteiskunnallista ja sosiaalista syrjäytymistä.

2 Koulutuksen toteuttaminen

2.1 Arvoperusta

Lehtimäen opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos. Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää koulutusta, joka elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti tukee yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisen monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Jokainen yksilö on ainutlaatuinen ja hän rakentaa

omaa yksilöllistä identiteettiään sekä vastuullista toimijuuttaan yhteiskunnassa. Koulutuksessa kaikkia opiskelijoita kohdellaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.

Toisen kunnioittaminen, perusoikeudet ja suvaitsevaisuus erilaisuutta kohtaan ovat opistokulttuurin pohja. Kaikessa opiston toiminnassa korostetaan yhteisöllisyyttä ja osallistuvaa kansalaisuutta, kansainvälisyyttä ja vastuuta ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta.

2.2 Oppimiskäsitys, opiskeluympäristö ja työtavat

Oppimiskäsitys

Lehtimäen opiston kantavana teemana on opinnollinen kuntoutus. Opetus tapahtuu moniammatillisena yhteistyönä, joka sisältää fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja kasvatuksellisen kuntoutuksen sekä internaattikasvatuksen. Opiskelu sisäoppilaitosmaisessa ympäristössä tukee opiskelijan itsenäistymistä ja antaa mahdollisuuden harjoitella oman elämän

hallinnassa tarvittavia yhteisötaitoja. Opistolla annettavan opinnollisen kuntoutuksen taustalla on sekä konstruktivistinen oppimiskäsitys että voimaantumiseen perustuva kuntoutumiskäsitys. Voimaantumisen kautta opiskelija voi säilyttää tai saavuttaa asemansa yhteiskunnan tasavertaisena osallistuvana jäsenenä.

Oppimisympäristö

Opetus ja oppiminen tapahtuu psyykkisesti ja fyysisesti turvallisessa, moniarvoisessa ja avoimessa ympäristössä. Opisto on fyysisen ympäristön lisäksi yhteisö, joka muodostaa sosiaalisen toiminnan yksikön. Se tukee osallistujan sosiaalisia ja yhteisöllisiä taitoja. Internaattipedagogiikkaan liittyy vahvasti itsensä kehittäminen ja omien vahvuuksien tunnistaminen.

Opiston yhteisten tilojen kuten piha-alueen, kuntotalon/uimahallin, ratsastuskoulun ja liikuntapolun esteettömyydellä ja esteettisyydellä pyritään lisäämään opiskelijoiden hyvinvointia ja sitoutumista opistoelämään. Viihtyisä ja turvallinen sekä opiskelua että yleistä hyvinvointia tukeva ympäristö edellyttää yhteisesti sovittujen sääntöjen ja yhteistoimintakäytäntöjen noudattamista.

Opisto on avoin oppimisympäristö, joka tarjoaa opiskelijalle mahdollisuudet käyttää vapaa-ajantiloja, tietokoneita ja internet-yhteyksiä. Opiskelijan vapaa-ajan toimintaa monipuolistetaan mm. liikuntatilojen ja -välineiden käytön sallimisella, opiskelijoista lähtevien aktiviteettien tukemisella sekä STEA:n tukemalla harrastustoiminnalla.

Työtavat

Opinnollinen kuntoutus on prosessi, joka kehittää psykososiaalisia voimavaroja, oppimisvalmiuksia ja oman elämän hallintaa. Opiskelija toimii prosessissa aktiivisesti asettaen tavoitteita opiskelulle ja toimii niiden suuntaisesti sekä osallistuu oman oppimisensa arviointiin. Hän tulee tietoiseksi omista voimavaroistaan ja tuen tarpeestaan. Opiskelijan omia voimavaroja tuetaan ja vahvistetaan oppimisen keinoin.

Opettaja valitsee ja perustelee oppimista tukevat erilaiset työskentelytavat ja -menetelmät. Tähän vaikuttaa oppiaineen ja oppijan kognitiiviset taidot sekä erilaiset tilannetekijät.

Oppimista tukevia kuntouttavia toimenpiteitä ovat:

- voimavarojen tukeminen/vertaistuki
- aktivoivan ja kuntouttavan opetusmateriaalin käyttäminen
- lukemisen tekniikan harjoitukset
- eri aistitoimintojen aktivoivat harjoitukset
- yhteistoiminnalliset menetelmät
- internaattipedagogiikka (sosiaalinen vuorovaikutus, itsenäisen elämisen taidot, henkilökohtaisen elämän järjestelytaidot, oireiden hallinta)
- neuropsykiatrinen kuntoutus
- seikkailu- ja elämyspedagogiikka
- itseilmaisun menetelmät (musiikki, kuvataide, draama, kirjallinen ilmaisu, tanssi)
- dialoginen tukeminen
- opiskeluharjoittelu, työn kaltaiset toiminnot

Oppilaitos sijaitsee rauhallisella maaseudulla eteläpohjalaisessa kulttuuriympäristössä. Opetustilat ovat monipuoliset ja soveltuvat erilaisten opetusmenetelmien käyttöön. Nämä seikat luovat hyvät puitteet menestykselle opiskelulle.

Pedagogiset menetelmät valitaan tarvittaessa jokaisen opiskelijan henkilökohtaisella arvioinnilla.

Sisäoppilaitoksessa edistetään oppimisen ohella itsenäistä vastuullista asumista ja kanssakäymistä toisten kanssa.

Opiston ruokailupalvelut tukevat terveellisiä ruokailutottumuksia ja mahdollistavat keskittymisen opiskeluun.

Yhteiset tapahtumat tuottavat koko opistoyhteisölle erilaisia oppimiskokemuksia. Ne ovat yhteisökasvatusta, joiden tavoitteena on lisätä kansanopiston opiskelijoiden välistä kanssakäymistä sekä opiskelijoiden ja henkilöstön keskinäistä yhteenkuuluvuuden tunnetta.

2.3 Toimintakulttuuri

Lehtimäen opisto on opiskelijoiden ja henkilökunnan muodostama yhteisö ja sisäoppilaitos, jossa oppiminen perustuu jokaisen osallisuuteen opiskelussa ja ruokailussa sekä opistossa asuvien opiskelijoiden osalta myös vapaa-aikana ja asumisessa. Opistossa koko henkilöstö osallistuu omassa tehtävässään opiskelijan ohjaukseen ja tukitoimiin.

Lehtimäen opisto vaalii toiminnassaan hyvän oppimisympäristön kulttuuria. Opiskelijan hyvinvointi ja turvallinen arki on tärkeää. Vuorovaikutus oppimisympäristössä on monipuolista. Suunnittelussa huolehditaan ympäristövastuusta ja kestävästä kehityksestä.

Oppimisympäristössä huomioidaan suomalaisen yhteiskunnan moninaisuus ja se on osa opiston toimintakulttuuria. Kulttuurinen moninaisuus on osa opiston

arkea. Erityisesti panostetaan osallisuuteen ja opiston henkilöstön ja opiskelijoiden yhdenvertaisuuteen.

Opinnoissa ja vapaa-ajan ohjauksessa tuetaan aktiivista kansalaisuutta kannustamalla opiskelijoita ilmaisemaan itseään, neuvottelemaan, ratkaisemaan ristiriitoja ilman väkivaltaa, tunnistamaan ja hyväksymään erilaisuutta ja toimimaan demokraattisen ja tasa-arvoisen kulttuurin mukaisesti.

Sisäoppilaitosmuotoinen toteutustapa ja oppimisympäristön yhteisöllisyys mahdollistaa opiskelijan kokonaisvaltaisen tukemisen. Ohjattu vapaa-ajantoiminta ja opiskelijan omien harrastusten ja mielenkiinnonkohteiden hyödyntäminen auttavat esimerkiksi fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

3 Opetuksen tavoitteet ja sisällöt kesäopintolinjalla

Kesäopintolinjan opinnot keskittyvät elämäntaitoon ja -hallintaan, luontoon ja liikuntaan liittyviin sisältöihin. Opiskellaan sellaisia asioita, joiden opettelu tiedollisesti, taidollisesti ja toimintakyvyn osalta nimenomaan kesäaika mahdollistaa.

Opintojen tavoitteena on fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen elämänhallinnan ja toimintakyvyn parantuminen huomioiden opiskelijan yksilölliset toiveet. Opetuksen tavoitteena on, että opiskelija kasvaa yhteisön ja yhteiskunnan jäseneksi ja jäsenenä. Kasvun lisäksi sosiaalista kasvua tuetaan. Omaehtoisen oppimisen tavoitteena on saada oppija tunnistamaan omat ainutlaatuiset voimavaransa, luovuutensa ja potentiaalinsa ja jalostamaan niitä omaksi ja muiden hyväksi.

Kesäopintolinjalla opiskelijoilla on mahdollisuus ratsastaa ja käyttää uimahallin palveluita viikoittain. Erilaisten retkien

tekeminen lähimaastossa ja vähän kauempanakin tuo mukavaa vaihtelua opiskeluun. Kesäopintolinjan vetäjä suunnittelee ohjelman opetussuunnitelman sisältöjen ja tavoitteiden mukaisesti. Suunnittelussa huomioidaan opintolinjalla opiskelevien opiskelijoiden toimintakyky ja tavoitteet.

Tässä opetussuunnitelmassa olevia oppiaineita ei ole tarkoitus opiskella irrallisina aiheina, vaan ne nivoutuvat tarkoituksenmukaisesti toisiinsa.

Kesäopintolinjan kohderyhmää ovat opiston talven opintolinjojen opiskelijat, joiden on vaikea löytää kesänajalle mielekästä, ohjattua ja tavoitteellista tekemistä. Kesäopintolinjalle voivat osallistua myös sellaiset nuoret ja aikuiset henkilöt, joiden on vaikea irrottautua talviaikaan opiston pitkille opintolinjoille.

3.1 Arjen taidot ja elämänhallinta

Sisäoppilaitosyhteisö antaa opiskelijalle turvallisen ympäristön itsenäistyä ja kasvaa kantamaan vastuuta omasta ja yhteisön toiminnasta. Opiston yhteisöllinen pedagogiikka edistää toimintakykyä, oppimisvalmiuksia ja -taitoja, parantaa monin tavoin elämänhallintataitoja ja edistää täysipainoista ja aktiivista kansalaisuutta. Opiskelijalla on hyvä mahdollisuus saada opistolla elinikäisiä ystäviä, mikä ehkäisee opiskelijan syrjäytymisvaaraa.

Koska opisto toimii sisäoppilaitoksena, on arjen taitojen ja elämänhallinnan taitojen oppiminen luontevaa.

Arjen taitojen ja elämänhallinnan opintoihin sisältyy kotitalouden, asioinnin ja asumisvalmennuksen opintoja sekä ajankäytön ja päivittäistoimintojen harjoittelua. Lisäksi vahvistetaan sosiaalisia-, vuorovaikutus- ja tunnetaitoja.

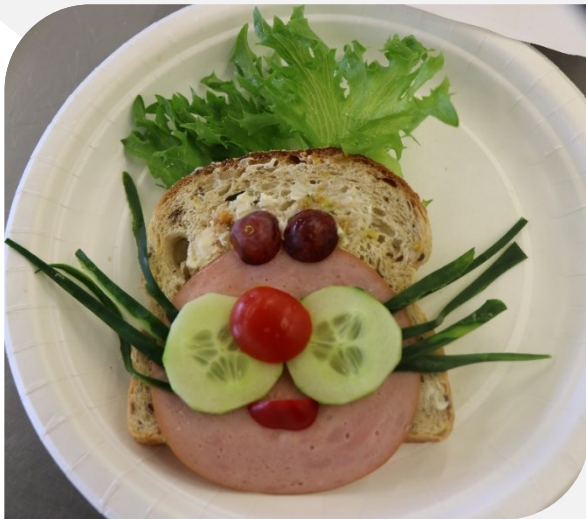
Kesäkokkailu

Tavoitteena on tukea itsenäistä asumista ja elämää, edistää ravitsemukseen liittyviä terveellisiä elämäntapoja ja edistää yhteisöllisyyttä, tasa-arvoa ja tapakulttuuria. Kesäkokeilla on vara valita, mistä ateriat voi loihtia. Kesäkokkailussa valmistetaan kevyitä kesäisiä ruokia, välipaloja ja leivonnaisia. Myös opiston kotaa hyödynnetään grillailun ja makkaranpaiston merkeissä.

Opiskelija harjoittelee:

Opetusmenetelmät ovat toiminnallisia, jotka toteutetaan yksilö- tai paritehtäviä sekä pienryhmissä. Opiskelijat harjoittelevat ruoanvalmistusta ja leivontaa opetuskeittiöllä, asumisvalmennusyksikön pienkeittiössä ja kodalla.

Opiskelijaa ohjaa opettaja tai ohjaaja. Tarvittaessa opiskelijaa avustavat opettaja, ohjaajat tai henkilökohtaiset avustajat.

Asumisvalmennus ja arjen taidot

Asumisvalmennuksen tavoitteen lisätä opiskelijan valmiuksia mahdollisimman itsenäiseen asumiseen omassa asunnossa, tukiasunnossa, asuntolassa tai palvelutalossa. Opiskelija siivoaa viikoittain oman huoneensa. Huolehditaan tavaroiden ja vaatteiden järjestäminen paikoilleen. Harjoitellaan huoneen imurointia, pölyjen pyyhintää ja lattian pesemistä.

Asumisvalmennuksen tunneilla voidaan myös perehtyä kodin kausiluontoiseen puhdistukseen ja pieniin huoltotöihin. Harjoitellaan esimerkiksi ikkunoiden pesua ja verhojen vaihtamista, lampun vaihtamista, patterin vaihtoa (esim. kaukosäädin), kukkien hoitoa ja mullanvaihtoa, imurin pölypussin vaihtoa, pyykinpesukoneen nukkasihdin putsausta, kahvinkeitin puhdistamista jne.

Pyykinpesussa opetellaan vaatteiden lajittelemista värien ja pesulämpötilan mukaan sekä harjoitellaan pyykinpesun muita esitöitä (esim. tahrannoisto). Opetellaan pyykinpesukoneen käyttämistä, sekä oikeaoppista pyykin kuivatusta. Harjoitellaan puhtaan pyykin jälkikäsittelyä kuten viikkaus ja silitys.

Arkielämäntaidoissa opiskelija harjoittelee arkielämäntaitoja ja pyrkii edistämään elämänhallintaa, itsenäistymistä ja hyvinvointiaan. Arkielämäntaitoa opiskellaan opiskelijalähtöisesti toiminnallisuutta ja osallistuvuutta tukien. Opetuksen lähtökohtana on opiskelijoiden arki, kasvu ja kehitys, jossa huomioidaan opiskelijoiden omat lähtökohdat sekä ajankohtaiset terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät kysymykset.

Asiointi

Tavoitteena on oppia asioimaan päivittäistavarakaupassa, apteekissa, postissa, kirjastossa ja pankissa. Asiointitunneilla harjoitellaan henkilökohtaisten ostosten tekemistä,

ostoslistan kirjoittamista, ostoksien tekemistä ostoslistan mukaan ja rahan arvon tunnistamista. Tavoitteena on oppia löytämään ostettavat tuotteet ja harjoitella maksutilanteissa toimimista.

Liikunta

Liikunnassa tavoitteena on kehon hahmotuksen ja motoristen taitojen kehittyminen, yleiskunnon kehittäminen ja ylläpito, oma-aloitteiseen liikkumiseen motivoituminen, eri liikuntamuotoihin ja -lajeihin tutustuminen sekä vuorovaikutus- ja ryhmässä toimimisen taitojen kehittyminen. Kesäopintolinjalla on mahdollisuus myös uimataidon kehittämiseen ja uintiin sopivien

apuvälineiden löytymiseen, jotta opiskelija pystyisi liikkumaan vedessä mahdollisimman itsenäisesti.

Liikuntatuntien sisältö suunnitellaan kullekin ryhmälle sopivaksi ryhmäläisten taidot ja tarpeet huomioon ottaen. Hyödynnetään erilaisten ulkopelien mahdollisuuksia. Liikunnan merkeissä voidaan myös retkeillä.

Vuorovaikutustaidot

Yksilön vuorovaikutustaidot vaikuttavat siihen, miten yksilö toimii ryhmän jäsenenä. Vuorovaikutustaitoja ovat mm. kuuntelemisen ja havainnoinnin taidot, taito osoittaa tukea, taito ottaa ja pitää puheen- vuoroja, taito jatkaa toisen puheenvuorosta ja taito ylläpitää keskustelua. Opiskelijan vuorovaikutustaidot vaikuttavat siihen, miten hän selviää arjen tilanteista, saa luotua ystävyssuhteita, hyväksytään ryhmän jäseneksi, miten opiskelija toimii ryhmän jäsenenä ja kykenee toimimaan yhteiskunnan jäsenenä.

Opiskelun tavoitteen on kehittää itseilmaisua erilaisin kommunikaatiokeinoin ja taitoa ilmaista omia mielipiteitään hienotunteisesti

Tunneilla käsitellään hyvän vuoro- vaikutuksen piirteitä, esittäytymistä, keskustelutaitoja, harjoitellaan oman mielipiteen ilmaisemista sekä palautteen antamista ja saamista. Tuntien aikana päivän teemaa käsitellään keskustelemalla ja tekemällä teemaan liittyviä toiminnallisia harjoitteita. Tunneilla käytetään ja harjoitellaan henkilökohtaisten ja eri kommunikaatiovälineiden käyttöä.

Sosiaaliset taidot

Sosiaaliset taidot merkitsevät sosiaalisesti hyväksyttyä käyttäytymistä, kun ihmiset ovat tekemisissä toistensa kanssa. Ihmisen omaksumissa sosiaalisissa taidoissa näkyy hänen kykynsä arvostaa ja kunnioittaa muita, ottaa huomioon heidän oikeutensa ja käyttäytyä sovittujen sääntöjen mukaan. Sosiaalisissa tilanteissa sanattomalla viestinnällä, kuten kehon kielellä on oma merkityksensä.

Sosiaalisilla taidoilla tarkoitetaan kykyä olla muiden ihmisten seurassa. Sosiaalisesti

taitava opiskelija osoittaa kykyä sopeutua uuteen opiskeluympäristöön ja uusiin ihmisiin. Hän osaa toimia oikein erilaisissa tilanteissa sekä tuttujen että vieraiden ihmisten kanssa.

Tavoitteena on noudattaa hyviä käytöstapoja ja hienotunteisuutta ihmisten kohtaamistilanteissa ja oppia selviytymään arjen sosiaalisissa tilanteissa. Tavoitteena on myös oppia ymmärtämään toisen ihmisen tunteita ja niiden merkityksiä.

Tunnetaidot

Omien tunteiden tunnistaminen antaa pohjaa myös toisten tunteiden tunnistamiselle ja hyväksymiselle. Itsetuntemuksen lisäämisessä ja omien tunteiden tunnistamisen apuna voi käyttää. Omien tunteiden tiedostaminen on tunnetaitojen ja itsetuntemuksen perusta. Sitä tarvitaan myös toisten tunteiden hahmottamisessa ja vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Tunteiden ymmärtäminen kattaa myös kyvyn nähdä niiden syitä ja seurauksia. Tunteita ymmärtävä kykenee tekemään

pieniä arjen päätöksiä, eikä erehdy niin helposti elämän suuremmisakaan valinnoissa.

Tunnetaitojen tavoitteena on, että opiskelija pyrkii mahdollisimman rehellisesti tunnistamaan omia kokemuksiaan, niihin liittyviä tunnetilojaan ja niiden vaikutuksia.

Tunnetaitojen tavoitteena on omaksua myönteinen suhtautuminen elämään, oppia ottamaan toiset ihmiset huomioon, saamaan uusia kaverisuhteita, selviytyä ryhmätilanteissa ja siten välttää syrjäytymiseltä

Aktiivinen kansalaisuus

Kansalaistietous liittyy toimimiseen yhteiskunnan jäsenenä, omien asioiden hoitamiseen ja jopa eloonjäämiseen ja elämänsuojeluun. Se on kaikkien kansalaisten jokapäiväisessä elämässä tarvitsemia taitoja. Kansalaistietous antaa perustiedot ja -taidot yhteiskunnan rakenteesta, toiminnasta ja kansalaisen vaikutusmahdollisuuksista sekä syventää

opiskelijan käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta ja omasta roolistaan siinä.

Opetuksen tarkoituksena on tukea opiskelijan kasvua suvaitseväiseksi ja yhteisiin asioihin vaikuttavaksi kansalaiseksi. Tavoitteena on kaikkien kansalaisten jokapäiväiseen elämään liittyvien tietojen ja taitojen opiskelua.

Tutustutaan lähiympäristöön, suomalaiseen yhteiskuntaan, palveluihin, koulutukseen, työelämään sekä kansalaisten oikeuksiin, velvollisuuksiin ja vaikutusmahdollisuuksiin.

3.2 Ilmais- ja taitoaineet

Musiikki

Musiikillisten tietojen ja taitojen kehittäminen opiskelijan taipumusten ja mielenkiinnon mukaan. Tärkeänä osana on musiikin kuuntelun, soittamisen ja laulamisen avulla tuoda onnistumisen tunteita.

Kädentaidot

Tavoitteena on kehittää opiskelijan kädentaitoja niin, että hänen itsetuntonsa kasvaa sen varassa ja hän kokee iloa ja tyydytystä työstään. Opiskelijaa ohjataan suunnitelmalliseen, pitkäjänteiseen ja itsenäiseen työntekoon. Oppitunneilla tutustutaan erilaisiin käsityötekniikoihin ja työvälineisiin sekä ja raaka-aineisiin ja materiaaleihin.

Luova toiminta

Luovan toiminnan tavoitteena on emotionaalisen ja esteettisen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen ja opiskelijan auttaminen kasvamaan ja oppimaan luovaan elämänasenteeseen. Opinnoissa tuetaan opiskelijan mielikuvituksen ja luovuuden hyödyntämistä oppimisessa ja eri kulttuurien tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä

Opiskelussa vahvistetaan opiskelijan peruskansalaistaitoja ja elämässä selviytymisen taitoja.

Musiikkiryhmissä opetus keskittyy spontaaniin ilmaisun kehittämiseen tilanteisiin sopivilla rytmi- tai melodiasoittimilla. Tunneilla lauletaan etupäässä tuttuja lauluja, mutta myös harjoitellaan uusia.

Opitaan myös siisteyttä ja järjestyksen ylläpitämistä. Tavoitteena on, että opiskelija kokee iloa ja tyydytystä työskennellessään ja uutta oppiessaan.

Opetus toteutetaan pääasiassa kädentaitojen luokissa, mutta pyritään hyödyntämään myös ulkona toimimista ja luonnon aineksia. Opetuksen sisältö suunnitellaan yhteistyössä opiskelijoiden kanssa.

emotionaalisessa ja esteettisessä kasvussa ja kehityksessä.

Sisältö voi olla kuvataiteen ilmaisutapoja: piirustus, maalaus, grafiikka, keramiikka, kuvanveisto, tilataide ja taide ympäristössä. Opetuksessa voidaan hyödyntää myös liikuntaa, musiikkia ja kädentaitojen menetelmiä.

Opetuksessa huomioidaan opiskelijoiden yksilölliset erot ja tuetaan opiskelijan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan. Oppiaineelle on ominaista teemallisuus, joka mahdollistaa kiireettömän ilmapiirin ja

pitkäjänteisen työskentelyn. Opetus toteutetaan yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelynä. Opiskelijoita ohjataan aktiiviseen, omatoimiseen, itsenäiseen työskentelyyn ja suunnitteluun.

Kuvataide

Tavoitteena on tukea opiskelijan kuvallisen ajattelun ja esteettisen ja eettisen tietoisuuden kehittymistä sekä antaa valmiuksia omaan kuvalliseen ilmaisuun. Opintojen tavoitteena on myös kehittää mielikuvitusta ja edistää luovan ongelmanratkaisun ja tutkivan oppimisen taitoja.

Kantava ajatus on taiteen tekeminen ja sen kokemisen ilo sekä halu, taito, uteliaisuus ja uskallus tulkita taidetta persoonallisesti. Oppitunneilla ohjataan opiskelijaa

keskittyneeseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä rakentamaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä.

Kuvataiteen työt ovat eri tekniikoilla toteutettavia piirroksia, maalauksia, veistoksia ja tilateoksia, jotka toteutetaan yksin tai ryhmän jäsenenä. Aiheet liittyvät mm. vuodenaikojen vaihteluihin, ympäristöön ja ajankohtaisiin asioihin ja tapahtumiin.

Tieto- ja viestintätekniikka (tvt)

Tavoitteena on auttaa opiskelijaa tasonsa mukaan ymmärtämään tieto- ja viestintätekniikan merkitys nyky-yhteiskunnassa. Opiskelija tutustuu ja perehtyy omatoimiseen ja itseohjautuvaan tietokoneen peruskäyttöön. Opetuksessa huomioidaan aina opiskelijoiden yksilölliset

tavoitteet sisältöaluekohtaisesti. Opiskelija oppii käyttämään Internetiä ja tietoverkkoja turvallisesti sekä hallitsee Nettietiketin. Opetellaan erilaisia ohjelmia ja sovelluksia eri aihealueittain, ryhmän osaamisen tason mukaisesti.

3.3 Kesäaiheiset opinnot

Puutarha- ja pihatyöt

Tavoitteena on oppia monipuolisesti puutarhan ja pihan hoitotöitä erilaisissa ympäristöissä huomioiden vuodenajat. Tavoitteena on tunnistaa puutarha- ja pihakasveja. Puutarha- ja pihatöissä käytetään ja huolletaan työssä tarvittavia työvälineitä. Tavoitteena on ergonominen ja kestävä kehityksen mukainen työskentely.

Luonto ja ympäristö

Tavoitteena on tutustua suomalaisen luonnon lajeihin ja niiden elinympäristöihin. Tavoitteena on oppia myös avaruuden ihmeitä ja tutustua erilaisiin luontoharrastuksiin. Sisältönä voi olla mm. avaruus, maantiede, ihminen, hyönteiset ja muita selkärangattomia, elinympäristöt, kalat, matelijat ja sammakkoeläimet, kasvit ja sienet, linnut, luonnontieteet, luontoa harrastamaan, nisäkkäät, ulos luontoon, yhteinen ympäristö sekä sää ja ilmasto opiskelijoiden mielenkiinnon mukaan.

Kotiseutuni

Kurssin aikana tutustutaan paikkakuntiin, joilta opiskelijat ovat kotoisin. Etsitään tietoa esim. Internetistä paikkakunnan sijainnista, nähtävyyksistä, asukasmäärästä

yms. paikkakunnalle tärkeistä asioista. Opiskelijat tekevät kotipaikkakunnastaan esityksen, joka voi olla esim. askarrelltu taulu.

Maailman ympäri

Kurssin tavoitteena on tutustua eri maiden luontoon, kulttuuriin, valuuttaan, tapoihin ja nähtävyyksiin erilaisten tietotekstien, kuvien ja videoiden avulla. Opiskelija oppii hahmottamaan eri maanosat ja tutustuu valtioihin ympäri maailmaa. Opiskelija havainnoi kohdemaan sijainnin

maailmankartalla. Opiskelija pohtii pienryhmässä millaista olisi matkustaa kohdemaahan ja mitä hän siellä haluaisi nähdä ja kokea. Koska maailman ympäri on valinnaiskurssi, laatii opettaja kurssin sisällön yhdessä opiskelijoiden kanssa heidän toiveidensa pohjalta.

HUOM! Opinto-ohjelmaa voidaan muokata tarvittaessa opintojen aikana.

4 Oppimisen arviointi ja todistus

Oppimisen arvioinnilla on koulutuksessa kaksi toisiaan tukevaa tehtävää. Arvioinnin tehtävänä on toisaalta ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää opiskelijoiden itsearvioinnin taitoja ja toisaalta määrittää, missä määrin opiskelija on saavuttanut asetetut tavoitteet. Arviointi kohdistuu oppimiseen, osaamiseen ja työskentelyyn.

Arviointi auttaa opettajaa ja oppilaitosta opetuksen vaikuttavuuden arvioimisessa. Lisäksi se tukee opiston opetussuunnitelman toteuttamista ja kehittämistä sekä vaikuttaa osaltaan siihen, että opiskelija saa hyvät välineet todellisuuden hahmottamiseen, elämänhallintaan ja aktiiviseen osallistumiseen.

4.1 HOJKS-tavoitteiden arviointi GAS-menetelmällä

Kesäopintolinjalla opiskelevan opiskelijan henkilökohtaisista tavoitteista ja menetelmistä sovitaan yhdessä. Opiskelija asettaa ja hyväksyy itse opiskelun tavoitteet opettajan/ohjaajan ja huoltajan kanssa käydyssä keskustelun yhteydessä. Tavoitteet asetetaan yksilöllisesti siten, että ne ovat saavutettavissa ja opiskelijalle mielekkäitä. Oppimissuunnitelmaa arvioidaan ja tarkistetaan opintojen aikana ja lopuksi.

Opiskelijan toiminta-alueen tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä edistymisen seuranta ja arviointi kuvataan henkilökohtaisessa opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa (HOJKS) sekä oppimisen ja osaamisen eri osa-alueiden arviointilomakkeessa.

GAS (Goal Attainment Scaling) on väline, jonka avulla määritetään opiskelijan tavoitteet. Tavoitteiden toteutumista voidaan tarkastella yksilö- tai ryhmätasolla tilastollisia menetelmiä hyväksi käyttäen. GAS -menetelmä on lähtökohdaltaan aina asiakaslähtöinen.

Tavoitteen tunnistaminen perustuu haastatteluun ja opiskelijan tilanteen kokonaisvaltaiseen selvittämiseen. Tavoitteille asetetaan realistinen aikataulu ja määritellään selkeä muutoksen indikaattori viisiportaisella asteikolla. GASin avulla kuvataan selkeitä, tunnistettavia ja merkityksellisiä muutoksia opiskelijan elämässä. Tavoitteiden määrän tulee olla kohtuullinen, vaikka menetelmä mahdollistaa kahdeksan tavoitteen laatimisen.

Keskimäärin opiskelijalla voi olla 1–3 yhtäaikaista tavoitetta. GAS -asteikossa odotettu tavoitetaso merkitään 0 (nolla). Korkeampi muutos merkitään GAS-asteikossa +2 ja +1 ja vastaavasti matalampi -2 ja -1. GAS -asteikolla +2 tarkoittaa, että tavoite on saavutettavissa optimaalisissa olosuhteissa määritetyssä aikataulussa – se on mahdollinen, jos kaikki onnistuu. GAS-asteikolla -2 tarkoittaa sitä, että kuntoutuja ei ole edennyt kuntoutuksen tavoitetason suuntaan niin paljon, että muutoksella olisi hänen toiminnalleen merkitystä. Mikäli tilanne huononee tai pysyy ennallaan, GAS-asteikko on -2.

4.2 Oppimispäiväkirja arvioinnin välineenä

Kesäopintolinjalla oppimis- ja arviointimenetelmänä käytetään oppimispäiväkirjaa. Oppimispäiväkirjassa voi olla tekstiä ja kuvia tai pelkästään kuvia. Siihen voidaan liittää myös jakson aikana tehtyjä töitä ja harjoituksia. Oppimispäiväkirjan erityinen ansio on oppimisprosessin näkyvyys.

Oppimispäiväkirja sitoo opiskelijan toiminnan ja reflektion, oman osaamisen arvioinnin ja kehittämisen pohtimisen yhteen. Oppimispäiväkirja voi toimia itsearvioinnin ja ulkoisen arvioinnin välineenä. Opettajan antamassa arvioinnissa opiskelija saa palautetta omasta oppimisprosessistaan ja opettaja omasta opetuksesta.

Oppimispäiväkirja itsearviointimenetelmänä konkretisoi tavoitteiden saavuttamista ja tukee ajankäytön suunnittelua ja hallintaa sekä auttaa omien opiskelutaitojen arviointia ja kehittämistä. Itsearvioinnissa opiskelija arvioi omaa toimintaansa. Itsearviointiin liittyy reflektiivisyys, jolla tarkoitetaan opiskelijan valmiuksia ymmärtää omaa toimintaansa sekä ohjata ja muuttaa sitä. Kyse on siis oman toiminnan arvioinnista suhteessa tavoitteisiin ja tuloksiin. Itsearviointi voi koskea mm. oppimista, sen tuotoksia, opetusta sekä toiminta- ja oppimisympäristöä. Paitsi oman oppimisen arviointia, siihen sisältyy myös kyky ottaa vastaan ja hyödyntää ulkopuolista palautetta.

Oppimispäiväkirjan tavoitteena on edistää:

- itsearviointia ja -reflektiota
- persoonallista kasvua
- opiskelijan oman opiskelutaitojen heikkouksien tai vahvuuksien tunnistamista
- tekstituottamisvalmiuksien kehittämistä
- käsitteiden, asioiden ja teorioiden selkiyttämistä
- teorial tietojen ja käytännön kokemusten yhdistämistä
- jatkuvaa arviointia

Oppimispäiväkirjaa kootaan koko jakson ajan. Opiskelun seuranta ja arviointia tehtäessä yleisissä opiskeluvälimuksissa huomiota kiinnitetään mm. seuraaviin seikkoihin:

- asennoituminen opiskeluun
- kyky itsenäiseen työskentelyyn
- huolellisuus
- kyky ryhmätyöskentelyyn
- määräaikojen noudattaminen
- annettujen ohjeiden noudattaminen
- keskittymiskyky, pitkäjänteisyys
- kyky arvioida omia suorituksia

Opiskelija saa todistuksen koulutukseen osallistumisesta.

Mukavaa
kesänviettoa
iloisen
tekemisen
merkeissä
Lehtimäen
opistolla!

Lehtimäen opisto

Opistotie 1

65300 LEHTIMÄKI

info@lehopisto.fi

0405808793 (päivystäjä)

